

Київський Університет імені Бориса Грінченка

Організація позакласної роботи та додаткової освіти школярів

ЛЕКТОР: к.н.ф.в.с., доцент кафедри фізичної
культури та спортивної майстерності
ЛОПАТЕНКО ГЕОРГІЙ ОЛЕГОВИЧ

План:

- Позитивні та негативні аспекти гурткової та секційної роботи;
- Види гуртків та секцій;
- Комплектація гуртків та тривалість занять.
- Класифікація груп, гуртків та інших творчих об'єднань.
- Функції керівника гуртка.

Питання, що найчастіше задають собі батьки:

- Чи потрібно віддавати дитину в секцію або гурток?
- Чи не стане це для нього надмірним навантаженням на додачу до занять в школі? Або, навпаки, слід виходити з того, що зміна діяльності - найкращий відпочинок?
- В який саме гурток записати сина чи доньку?
- Як обрати той, який дитина буде відвідувати із задоволенням, і з користю для себе?

Заняття у гуртку чи секції

«За» і «Проти»

Працюючи у групах прочитайте та проаналізуйте наданий матеріал, а потім переходячи із однієї групи в іншу поділіться отриманими знаннями із представниками інших груп.

Позитивні аспекти занять у гуртку чи секції

Заняття у гуртку чи секції це:

- *Зміна виду діяльності;*
- *Зміна стилю спілкування;*
- *Зміна кола спілкування;*
- *Зміна обстановки.*

Позитивні аспекти занять у гуртку чи секції

2. Заняття в гуртку, секції - це спосіб організації дозвілля дитини

- Гуртки та секції нерідко є єдиним способом організувати час після школи для тих тат і мам, які працюють.
- У дитини, яка відвідує позашкільні заняття, менше шансів потрапити в яку-небудь біду на вулиці, накоїти що-небудь будинку, надбати шкідливі звички.
- В гуртку під наглядом керівника дитина в більшій безпеці.

Позитивні аспекти занять у гуртку чи секції

3. Заняття в гуртку, секції - це спілкування.

- Групи зазвичай нечисленні, отже, стрес не настільки великий, як, наприклад, у школі, і не так страшно з кимось познайомитися.
- Як правило, діти в гуртку більш схожі між собою, оскільки у них спільні інтереси. Це полегшує встановлення дружніх відносин.
- Крім того, для всіх дітей група в гуртку - модель соціуму в мініатюрі. Менш формалізована обстановка надає більше можливостей випробувати різні моделі поведінки.
- Необхідність досягнення спільної мети змушує дітей розвивати навички спілкування, вчитися вирішувати конфлікти, відстоювати свою думку і знаходити компроміси.

Позитивні аспекти занять у гуртку чи секції

4. Заняття в гуртку, секції сприяють формуванню відповідальності та самостійності.

Якщо дитина хоче відвідувати улюблений гурток, значить, вона повинна навчитися запам'ятовувати і контролювати безліч речей одразу. Наприклад:

- Запам'ятати розклад занять і вчасно на них бути;
- Запам'ятати, зібрати і принести все необхідне для занять;
- Запам'ятати і самостійно виконати дані керівником домашні завдання;
- Організувати свій час таким чином, щоб все встигнути: і в школу сходити, і уроки зробити, і з друзями поспілкуватися.

Позитивні аспекти занять у гуртку чи секції

5. Заняття в гуртку, секції сприяють розвитку здібностей.

Перший варіант: батьки точно знають, до чого у дитини здібності. Тоді вони віддають дитину в секцію, заняття в якій спрямовані на їх розвиток;

Другий варіант: ні батьки, ні дитина поки точно не визначилися, чим дитина хоче і може займатися, або, можливо, дитина не проявляє яскраво вираженою обдарованості в якій-небудь конкретній області.

Позитивні аспекти занять у гуртку чи секції

6. Заняття в гуртку, секції сприяють підвищенню самооцінки.

- Відвідуючи секцію, займатися в якій дійсно цікаво, навіть найбільш невпевнена у собі дитина обов'язково доб'ється успіху.
- Дитина стане більш впевненою не тільки в ситуаціях занять у гуртку, але і в житті взагалі.

Чи існують негативні аспекти занять у гуртках чи секціях?

- Працюючи у групах проаналізуйте можливі негативні аспекти від занять у гуртку чи секції.
- 3-5 хвилин.

Негативні аспекти занять у гуртку чи секції

- Заняття в гуртку, секції вимагають додаткового часу;
- Заняття в гуртку, секції - це додаткові навантаження;
- Заняття в гуртку, секції - це додаткові навантаження для батьків;
- Заняття в гуртку, секції - це додаткові витрати;
- Дитину хтось повинен відводити на заняття, а після їх закінчення – зустрічати;

секцій

Спортивні секції.

Фізичний розвиток: сприяють загальному фізичному розвитку, зміцнюють здоров'я, розвивають спритність і координацію рухів, виробляють м'язову силу;

Психічний розвиток: допомагають виробити силу волі, наполегливість, впевненість у собі, вміння постояти за себе, вміння терпіти біль і втому, долати перешкоди, навички роботи в команді;

Додаткові переваги: гарний відпочинок після тривалого сидіння за партою, можливість дитині виплеснути накопичену енергію в конструктивній формі.

Хореографічні гуртки.

Фізичний розвиток: так само як і спортивні секції, сприяють загальному фізичному розвитку, розвивають спритність і координацію рухів. Крім того, допомагають виробити почуття ритму, гнучкість;

Психічний розвиток: вимагають сили волі, твердого характеру, вміння боротися з труднощами і невдачами. Як правило, супроводжуються публічними виступами, що виробляє впевненість у собі. Дає можливість дитині проявити свою індивідуальність;

Додаткові переваги: рухова активність допомагає подолати втому після школи.

Мистецькі гуртки.

Фізичний розвиток: розвивають дрібну моторику;

Психічний розвиток: формують посидючість, розвивають увагу, вчать самоконтролю, терпінню. Виховують творче ставлення до навколишнього світу, розвивають уяву;

Додаткові переваги: дитина навчиться працювати з різними художніми матеріалами.

Музичні школи, гуртки.

Фізичний розвиток: розвивають почуття ритму, музичний слух. Тренують дрібну моторику, зорово-моторну координацію;

Психічний розвиток: виробляють силу волі, посидючість, дисциплінованість. Від дитини будуть потрібні хороші увага і пам'ять;

Додаткові переваги: дитина отримає музичну освіту.

Вокальні студії.

Фізичний розвиток: розвивають почуття ритму, музичний слух;

Психічний розвиток: виступи на сцені допоможуть дитині подолати страх спілкування, сором'язливість, знайти упевненість в собі;

Додаткові переваги: дитині поставлять ГОЛОС, навчать техніці співу.

Театральні студії.

Фізичний розвиток: заняття з техніки мови дають можливість розробляти мовний апарат, навчитися говорити правильно і красиво. Заняття сценічними рухами спрямовані на набуття контролю над своїм тілом;

Психічний розвиток: розвиток комунікативних навичок - вміння ясно висловлювати свої думки і почуття, вміння розуміти інших людей. Розвиток основних психічних функцій - уваги і пам'яті. Подолання страху перед публічними виступами. Розвиток уяви;

Додаткові переваги: знайомство з театральною культурою.

Гуртки прикладної творчості.

Фізичний розвиток: розвивають дрібну моторику, зорово-моторну координацію;

Психічний розвиток: сприяють виробленню терпіння, посидючості, наполегливості. Вимагають уваги і самоконтролю. Розвивають творчі здібності;

Додаткові переваги: дитина отримає вміння та навички, які обов'язково знадобляться йому в подальшому житті.

"Наукові" гуртки.

Під цим умовною назвою ми об'єднали ті гуртки, заняття в яких спрямовані на пізнання різних наукових областей, розвиток мислення.

Наприклад:

журналістики, психології, історико-археологічні, комп'ютерні, іноземних мов, шахові та ін.

Комплектація гуртків та тривалість

занять

- Комплектування гуртків, груп та інших творчих об'єднань здійснюється в період з 1 до 15 вересня, який вважається робочим часом керівника гуртка.
- Розклад роботи шкільних гуртків, затверджений директором школи, повинен бути розміщений на видному місці у фойє школи.
- У канікулярні, вихідні та святкові дні шкільні гуртки можуть працювати за окремим планом, затвердженим директором школи.

Комплектація гуртків та тривалість занять

Тривалість одного гурткового заняття визначається навчальними планами і програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку та допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для учнів:

- віком від 5 до 6 років - 30 хвилин;
- віком від 6 до 7 років - 35 хвилин;
- старшого віку - 45 хвилин.

Комплектація гуртків та тривалість занять

Середня наповнюваність гуртків, груп та інших творчих об'єднань становить, як правило, 10 – 15 вихованців.

Наповнюваність окремих гуртків, груп та інших творчих об'єднань може встановлюватися директором навчального закладу залежно від профілю, навчальних планів, програм та можливостей організації навчально-виховного, тренувального процесу, рівня майстерності вихованців, учнів і становить не більше як 25 осіб.

- Прийом вихованців, учнів до шкільних гуртків, творчих об'єднань здійснюється на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють.
- Для зарахування учнів до спортивних, спортивно-технічних, туристських, хореографічних об'єднань потрібна довідка медичного закладу про відсутність у вихованців протипоказань для занять у названих вище гуртках, секціях, творчих об'єднаннях.

Гуртки, групи та інші творчі об'єднання класифікуються за трьома рівнями:

- *початковий рівень* – творчі об'єднання, діяльність яких спрямована на загальний розвиток вихованців, учнів, виявлення їхніх здібностей та обдарувань, прищеплення інтересу до творчої діяльності;
- *основний рівень* – творчі об'єднання, які розвивають інтереси вихованців, учнів, дають їм знання, практичні вміння та навички, задовольняють потреби у професійній орієнтації;
- *вищий рівень* – творчі об'єднання за інтересами для здібних і обдарованих вихованців, учнів.

Відповідно до рівня класифікації визначаються мета і перспективи діяльності гуртків, груп та інших творчих об'єднань, їх чисельний склад, а також обирається програма.

Функції керівника гуртка

- Працюючи у групах сформулюйте основні функції керівника гуртка
- 5 хвилин.

Функції керівника гуртка

- комплектує склад гуртка, забезпечує його збереження протягом всієї діяльності;
- особистісно зорієнтоване навчання і виховання, педагогічно обґрунтований вибір форм, засобів та методів роботи, виходячи з психолого-фізіологічної, соціально-економічної діяльності;
- організовує роботу серед дітей з обмеженими можливостями розвитку;
- створює умови для цілісного розвитку творчої особистості, виявляє і підтримує талановитих та обдарованих дітей, сприяє розвитку і формуванню їх професійних інтересів;
- бере участь у розробці та реалізації навчальних програм, запроваджуючи сучасні освітні технології навчання й виховання;
- проводить роботу серед вихованців, учнів з виховання загальної культури, культури спілкування і дозвіллево-розважальної діяльності;

- працює у співдружності з батьками, керівниками інших гуртків, учителями;
- забезпечує участь гуртківців у масових заходах школи, району, міста, всеукраїнських і міжнародних конкурсах, фестивалях, виставках;
- веде профілактичну роботу з безпеки життєдіяльності та забезпечує проведення занять із додержанням правил охорони праці та санітарно-гігієнічних норм;
- веде відповідну документацію і вчасно звітується про наслідки своєї роботи і творчої діяльності гуртківців;
- поважає гідність дитини, своєю доброзичливою поведінкою утверджує повагу до принципів загальнолюдської моралі